

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 23,126 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้มาจากกลุ่มประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม ในปี พ.ศ. 2549 จำนวนทั้งสิ้น 23,126 คน โดยวิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนของประชากร ตามสูตรของ ยามานะ (Yamane. 1973 : 727 ; อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 38) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

กำหนดให้

n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด (23,126 คน)

e = ค่าความคาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

กำหนดให้ไม่เกิน .05

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{23,126}{1 + 23,126(0.05)^2} = \frac{23,126}{58.815} = 393.199$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณตาม สูตรของ ยามาเน คำนวณได้ 393.199 คน เพื่อให้การวิจัยสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 393 คน

3. การสุ่มตัวอย่างจากประชากร

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) แล้วจึงดำเนินการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic random sampling) โดยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ได้รับการแบ่งตามเพศ อาชีพ และระดับการศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 393 คน ออกเป็น 8 กลุ่มโดยแบ่งตามสัดส่วนของประชากร ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาตุ จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำแนกตามพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล

ที่	เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวนประชากร (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง)	กลุ่มตัวอย่าง
1	องค์การบริหารส่วนตำบลกุสุมาลย์	2,639	45
2	องค์การบริหารส่วนตำบลคงคาน	2,964	50
3	องค์การบริหารส่วนตำบลคงบัง	1,984	34
4	องค์การบริหารส่วนตำบลคงยาง	3,263	55
5	องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ	1,956	33
6	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู	3,776	64
7	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่	2,687	46
8	องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดง	3,857	66
	รวม	23,126	393

ตัวอย่างการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

$$\text{องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ} \frac{393 \times 1,956}{23,126} = 33$$

3.2 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบเป็นระบบ

หลังจากได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ใช้การสุ่มแบบเป็นระบบจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม ตามสัดส่วนของประชาชนในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

3.2.1 ผู้วิจัยได้นำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละตำบลจากฝ่ายทะเบียน อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม มาเรียงลำดับตามหมายเลข ของแต่ละตำบล

3.2.2 ผู้วิจัยหาช่วงห่างระหว่างหมายเลขโดยคำนวณจาก ตัวอย่างช่วงห่างระหว่างหมายเลข อบต. พระธาตุ = $\frac{1,956}{33} = 59.27$ คิดเป็น 59

3.2.3 เมื่อทราบจำนวนช่วงห่างระหว่างหมายเลข ต่อไปก็จับฉลากเพื่อจะเริ่มสุ่มที่หมายเลขใด ก็เริ่ม ณ หมายเลขนั้น เรียงลำดับไปเรื่อยๆตามช่วงห่างระหว่างหมายเลข จนได้ครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เมื่อไม่เจอกลุ่มตัวอย่างตามหมายเลขที่สุ่มก็ดำเนินการจับฉลากสุ่มเริ่มช่วงหมายเลขใหม่จนได้ครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ โดยมีลักษณะ และขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ

1.2 ศึกษาแบบสอบถามของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538 : 131-160) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.3 สร้างแบบสอบถามเป็นรายชื่อ ขอคำปรึกษาในการสร้างแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสร้างเครื่องมือ พิจารณาความถูกต้อง และเหมาะสมเกี่ยวกับรูปแบบเนื้อหา ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน คือ

1.3.1 ดร. ศักดิ์พงศ์ หอมหวล วุฒิ ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต (การศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น) ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเม็กดำ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา

1.3.2 นายคมสัน จันโทริ วุฒิ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา

1.3.3 นางอรุณรัตน์ ชารีคำ วุฒิ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนพยุภคภูมิพิสัยวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา

1.3.4 นางสาวนิตยา บรรรเทา วุฒิ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์) ตำแหน่ง อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือสถิติการวิจัย ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบเครื่องมือความครอบคลุมถูกต้องของแบบวัด และประเมินผล

1.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยพิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข เพื่อความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถาม

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปหาข้อบกพร่อง เพื่อหาความเชื่อมั่นจากกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตอำเภอนาปีพุม จังหวัดมหาสารคาม มาตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.6 นำแบบสอบถามที่ได้นำไปทดลองใช้ มาตรวจให้คะแนนแล้วทำการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายชื่อ โดยการหาอำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นรายชื่อเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มคะแนนสูง และกลุ่มคะแนนต่ำ ทดสอบเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ (t -test) เป็นรายชื่อ โดยนำชื่อที่มีคะแนน t ตั้งแต่ 1.734 ขึ้นไปมาเป็น ข้อคำถามส่วนข้อที่มี t ต่ำกว่านี้ผู้วิจัยจะตัดทิ้ง

1.7 ทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น หรือความเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยใช้การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

2. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น เพื่อให้ทราบข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอบเขตของการวิจัย ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกรับตอบ (Likert scale) โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (ดำเนินการ)
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

โดยใช้วิธีแบบมาตรวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งประกอบด้วย 5 ระดับตัวเลือก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดในแต่ละคำถาม

ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ และแสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือจากท้องถิ่นจังหวัด ฝ่ายทะเบียน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม และองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ในการตรวจสอบสถิติประชาชน และเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ทำความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยอธิบายวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้ช่วยวิจัยจำนวน 5 คน คือ นางสาววิโรวรรณ พรหมมากุล เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน นายสุรียา วงษ์อำมาตย์ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน นายวิวัฒน์ ศรีธรรมมานักพัฒนาชุมชน นายวิฑูรย์ คุ่มสุวรรณ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน และนางสาวธราภรณ์ พิมพ์สิม ครูโรงเรียนมัธยมคงยาง

3. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยในการวิจัยเตรียมแบบสอบถาม เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 393 คน ในเขตอำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม แล้วชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำการวิจัย และความเป็นอิสระในการให้ข้อมูลรายละเอียด ของแบบสอบถาม ประโยชน์ที่กลุ่มตัวอย่าง และผู้อื่นจะได้จากการวิจัย

4. แจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคามด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมทั้งหมด 393 ชุด โดยนำมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนในแบบรหัส (Coding form) แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งพิสัยสัมพัทธ์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของ กลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ คือ (บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และจินตนา ธนวิบูลย์ชัย, 2544 : 64)

4.21 - 5.00	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	(5)
3.41 - 4.20	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม มาก	(4)
2.61 - 3.40	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	(3)
1.81 - 2.60	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	(2)
1.00 - 1.80	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	(1)

เพื่ออธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 2 ใช้ t -test ในการทดสอบสมมติฐานในตัวแปร เพศ ส่วนตัวแปร ระดับการศึกษา และอาชีพ ใช้การวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) กรณีความแตกต่างกันระหว่างค่าเฉลี่ย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของ เซฟเฟ่

4. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการสรุปประเด็นหาความหมาย และแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

1.1 ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการทดสอบทางสถิติ t -test เพื่อหาค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มคะแนนสูงสุด และกลุ่มคะแนนต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นหรือความเชื่อถือของแบบสอบถามเป็นรายด้านหรือทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และความคิดเห็นทั่วไป ใช้สถิติ ได้แก่

2.1.1 ความถี่

2.1.2 ร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 การทดสอบเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลระหว่าง เพศ ใช้การทดสอบด้วย t -test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ

แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลระหว่าง อาชีพ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์
ความแปรปรวนทางเดียว F -test (One Way ANOVA)

2.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการสรุป
ประเด็นหาความหมาย และแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY